

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

« طرح دوره^۱» ویژه دوره‌های کارآموزی / کارورزی

اطلاعات کلی دوره:

عنوان دوره کارآموزی / کارورزی: کارآموزی فارماکولوژی بالینی

نام بیمارستان / مرکز بالینی: کلان بیمارستان هوشمند حضرت مهدی (عج)

نام بخش / گروه: بخش های طبی یک، دو و سه

مسئول آموزش: دکتر ستاره تاجداری

اعضای هیأت علمی مدرس در دوره: در این دوره، تیمی از اعضای هیات علمی، دانشجویان دکتری پرستاری و

کارشناسی ارشد پرستاری، همکاران آموزش بالینی (CTA) و حق التدریس مشارکت دارند.

اطلاعات تماس مسئول آموزش: ۰۲۱-۶۱۰۵۴۵۴۵، tajdari@nm.mui.ac.ir

طول دوره: یک شنبه تا چهارشنبه به مدت ۹ روز، نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴، بازنگری: ۱۴۰۳/۶/۲۷

مرور اجمالی / توصیف کلی دوره (انتظار می‌رود مسئول برنامه، ضمن ارائه توضیحاتی کلی، دوره را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند): در این دوره فراگیران با اتکاء به آموخته های قبلی خود در واحد فارماکولوژی و درس اصول و فنون پرستاری ، موظف به بررسی و شناخت اثرات و تداخلات دارویی و تسلط بر مراقبتهای پرستاری مربوط به داروها خواهند بود و کلیه فرایندهای دارودرمانی ، از جمله استانداردهای دارودرمانی، خطاهای دارویی، ثبت دارو، تداخلات دارویی، کنترل عوارض دارویی و کاربرد انواع داروها با فراگیر تمرین خواهد شد.

پیامدهای یادگیری مورد انتظار^۱:

انتظار می رود پس از اتمام کارآموزی دانشجو:

- ۱- با بخش دارویی پرونده بیمار و کاردکس آشنا شود.
- ۲- با اصطلاحات و اختصارات دارویی آشنا شده و در صورت لزوم به درستی مورد استفاده قرار دهد.
- ۳- روشهای کنترل عفونت را هنگام مراقبت از بیمار به کار ببندد.
- ۴- انواع اشکال دارویی را بداند.
- ۵- نام تجاری داروهای پرمصرف را بداند.
- ۶- اصل صحیح دارو دادن را هنگام اجرای دستورات دارویی رعایت نماید.
- ۷- با آنتی دوت برخی داروهای پرمصرف آشنا شود.
- ۸- با داروهای ترالی اورژانس آشنا شود.
- ۹- پایداری آنتی بیوتیک های رقیق شده در دمای اتاق و یخچال را بداند.
- ۱۰- با تداخلات دارویی شایع آشنا گردد و نحوه مدیریت آنها را لیست کند.
- ۱۱- با چگونگی گزارش عارضه ناخواسته دارویی (ADR) آشنا شود.
- ۱۲- با انواع سرمها و محلولهای وریدی آشنا شود.
- ۱۳- وسایل لازم جهت سرم درمانی را آماده و قطرات آن را به درستی تنظیم نماید.
- ۱۴- محاسبات دارویی را بطور کامل بیاموزد و بتواند محاسبه نماید.
- ۱۵- از مسیرهای داخل وریدی بیمار مراقبت صحیح به عمل آورد.
- ۱۶- دستورات دارویی را به روشهای مختلف (خوراکی، موضعی، استنشاقی و تزریقی) اجرا نماید.
- ۱۷- با مکانیسم اثر، اندیکاسیونهای مهم، عوارض دارویی شایع و مهم، مصرف دارو در بارداری و نکات پرستاری داروها آشنا گردد.
- ۱۸- رده بندی مصرف داروها در بارداری را بداند.
- ۱۹- مراقبتهای لازم جهت کنترل عوارض داروهای مورد استفاده در بیماران مختلف را انجام دهد.
- ۲۰- چگونگی مصرف دارو و پیگیری عوارض احتمالی را به بیمار و خانواده وی آموزش دهد.

اهم فعالیت‌های یاددهی - یادگیری متناظر با هر یک از پیامدهای یادگیری!:

- اهم فعالیت‌های یاددهی - یادگیری:
  - آموزش مبتنی بر مساله
  - روش‌های خودآموزی
  - بحث‌های گروهی
  - پرسش و پاسخ
  - Self-reflection
- اهم فعالیت‌های یادگیری:
  - مشارکت فعال در راندها و بحث‌های گروهی
  - مشارکت فعال در فرایندهای دارو درمانی بخش و رعایت نکات آموخته شده در زمینه اداره دارو (آماده کردن، تجویز دارو و بررسی بیمار)
  - آموزش به بیماران در مورد نحوه مصرف و کنترل عوارض دارویی
  - ارائه کنفرانس‌های آموزشی

وظایف و مسؤولیت‌های کارآموزان / کارورزان در دوره بالینی (سیاست‌ها و ضوابط دوره):

- پیش مطالعه براساس طرح دوره درس
- ورود و خروج به موقع از محیط آموزش بالینی
- رعایت اخلاق و پوشش حرفه‌ای، برقراری روابط صحیح با سایر افراد اعم از حرفه‌ای و غیرحرفه‌ای
- مشارکت فعال و علاقه مندی حرفه‌ای
- انجام فعالیت‌های آموزشی

نحوه ارزیابی کارآموزان / کارورزان:

- نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی): تکوینی و تراکمی
- روش ارزیابی دانشجو:
  - تراکمی: آسکی
  - تکوینی: ارزیابی مصادیق سوءرفتار حرفه‌ای، حضور به موقع و فعال در بخش (گذراندن واحد مشروط به کسب امتیاز بالای ۱۴ از این آیتم می باشد)، انجام صحیح فعالیت‌های مورد انتظار، ارائه کنفرانس‌های آموزشی، تکمیل لاگ بوک
- سهم ارزشیابی هر نوع / روش در نمره نهایی دانشجو با لحاظ کردن سهم رعایت آیین‌نامه ابلاغی پوشش حرفه‌ای:
  - ارزشیابی تکوینی: ۵۰٪ (۴۰٪ + ۱۰٪ رعایت اخلاق و پوشش حرفه‌ای)
  - ارزشیابی تراکمی: ۵۰٪

- غیبت دانشجویان با معرفی نامه از مسوول درس امکان پذیر می باشد.
- در صورت غیبت غیرموجه دانشجو بیش از یک روز و غیبت موجه بیش از دو روز، دانشجو مجاز به حضور و گذراندن آزمون آسکی نمی باشد.
- غیبت دانشجویان صرفاً با اخذ معرفی نامه از مسوول درس و حضور در روز هماهنگ شده امکان پذیر می باشد.
- اساتید از پذیرش دانشجو بدون هماهنگی با مسوول درس معذور هستند.

منابع یادگیری:

منابع شامل کتب مرجع، نشریه‌های تخصصی و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

- روشهای پرستاری بالینی. ملیحه السادات موسوی، مریم عالیخانی. تهران: انتشارات شهر آب، ۱۳۸۹
- فارماکولوژی پایه و بالینی کاتزونگ ۲۰۱۸. مترجم: مجید متقی نژاد، منیژه متولیان، انتشارات اندیشه رفیع، ۱۳۹۹
- راهنمای عملی محاسبات داروهای وریدی برای پرستاران از مبتدی تا پیشرفته. ترجمه و گردآوری: محمود شمشیری، شهال خسروان، محمدرضا منصوریان، حبیب شاعری نیا، جواد رحیمی. انتشارات بشری با همکاری دانشگاه علوم پزشکی گناباد. ۱۳۹۲
- دستنامه جامع داروهای رسمی ایران همراه با اقدامات بالینی پرستاری، گردآورندگان: مهدیه بهشادفر، پرنیان مغزی، شیما تشرعی. انتشارات تیمورزاده، ۱۳۹۶.

ب) مقالات:

ج) منابع برای مطالعه بیشتر:

- Clayton BD, Willihnganz M. Basic Pharmacology for Nurses¹ed: Basic Pharmacology for Nurses. Elsevier Health Sciences; ۲۰۱۶

برنامه زمان بندی هفتگی:

ردیف	روزهای کارآموزی	فعالیت های آموزشی
۱	روز اول: اسکیل لب	آشنایی با طرح درس، آشنایی با واحد فارماکولوژی بالینی، آشنایی با منابع درس، محاسبات دارویی، آشنایی با وسایل مورد نیاز در انجام تزریقات (انواع سرنگ ها، ست ها، پمپ ها و ...) و نحوه آماده کردن داروها، راه های پیشگیری از عفونت، گروه دارویی کورتیکواستروئیدها
۲	روز دوم: بخش های طبی یک، دو و سه	آشنایی با ترانسفوزیون خون و مراقبتهای پرستاری، برخی از مشابهت های دارویی و برخی تداخلات دارویی مهم، انجام فرآیندهای دارودهی در بخش
۳	روز سوم: بخش های طبی یک، دو و سه	آشنایی با داروهای ترالی اورژانس، انجام فرآیندهای دارودهی در بخش
۴	روز چهارم: بخش های طبی یک، دو و سه	آموزش و مراقبت های پرستاری گروه های دارویی سفالوسپورین ها، آمینوگلیکوزیدها، وانکومايسين، کارباپنم ها، پنی سیلین ها، ماکرولیدها، فلوروکینولون ها، انجام فرآیندهای دارودهی در بخش
۵	روز پنجم: بخش های طبی یک، دو و سه	آموزش و مراقبت های پرستاری داروهای ضد درد و ضد التهاب رایج، انجام فرآیندهای دارودهی در بخش
۶	روز ششم: بخش های طبی یک، دو و سه	آموزش و مراقبت های پرستاری داروهای رایج سیستم تنفسی، انجام فرآیندهای دارودهی در بخش
۷	روز هفتم: بخش های طبی یک، دو و سه	آموزش و مراقبت های پرستاری داروهای رایج سیستم گوارش (مهارکننده های پمپ پروتون، مهارکننده های H ₂ ، آنتی اسید ها، اکتروتاید) و غدد (تیوآمیدها، لووتیروکسین، DDAVP، انجام فرآیندهای دارودهی در بخش
۸	روز هشتم: بخش های طبی یک، دو و سه	آموزش و مراقبت های پرستاری داروهای قلبی عروقی و فشار خون، انجام فرآیندهای دارودهی در بخش
۹	روز نهم: بخش های طبی یک، دو و سه	آموزش و مراقبت های پرستاری داروهای ضد سل، داروهای ضد قارچ، داروهای ضد ویروس، جمع بندی دوره
۱۰	آزمون آسکی در یک روز مشخص پس از پایان همه کارآموزی ها در مرکز آسکی	